

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De Homicidijs specialem malitiam continentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

quit : idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam, vel ictum fustis fugiat.

V. 27. Quinta (ordine 31.) Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius aurei.

VI. 28. Sexta (ordine 32.) Non solum licitum est defendere defensione occisiva, que actu possidemus, sed etiam, ad que jus inchoatum habemus, & qua nos possessuros speramus.

VII. 29. Septima (ordine 33.) Licitum est tam heredi, quam legatario contra injuste impediendum, ne vel hereditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter (id est, defensione occisiva) defendere: sicut & jus habent in Cathedrali, vel Præbendam, contra eorum possessionem injuste impediendum.

Et alia. 30. His addi poterit Propositio 13. 14. 15. item 34. & 35. in eodem Decreto Innocentij XI. damnata: sed earum quælibet

(b) Partim infra Quest. seq. n. 37. partim supra Tract. 4. Dist. 7. n. 10. & 12. jam alibi (b) refertur. Hæ igitur omnes Propositiones, utpote latam homicidijs portam aperientes, & singulæ ipsarum, tanquam scandalosæ, & in praxi perniciosæ, merito à Summa Sede damnatæ sunt, adjunctâ gravissimâ prohibitione, ne defendantur, aut ad praxim deducantur. Proinde nonnulli Libri impostum erunt cautè legendi, & si in eisdem hujusmodi occurrerint sententiæ, oportebit ab his cavere.

Q U Æ S T I O III.

De Homicidijs specialem malitiam continentibus.

Homicidium simplex, & qualificatum.

31. **A**Dvertendum, quòd Homicidium generatim aliud sit simplex, aliud qualificatum. Hujus posterioris generis est occisio parentum, aut personarum propin quarum; & vulgò Parricidium appellatur. Item Homicidium sacrilegum, proditorium, & si quod est aliud, specialem malitiæ qualitatem live circumstantiam includens, quæ non reperitur in simplici homicidio. His prænotatis, sit

Occisio Parentum, consanguineorum, &c. superaddit specialem malitiam.

32. CONCL. I. Homicidium, quo occiditur aliqua persona sanguinis cognatione, vel affinitate conjuncta, superaddit specialem malitiam in Confessione explicandam: ut si quis occidat aliquem ex suis parentibus, vel fratrem, sororem, nepotem, aut alium cognatum, vel affinem. Ita certa, & communis. Hujusmodi enim Homicidia sunt Parricidia, & specie distincta ab alijs homicidijs: quia sunt non solum contra Justitiam Proximis conservandam, sed etiam contra Pietatem, qua honorare

rare debemus parentes, & (suo modo præ cæteris) personas nobis carnis propinquitate, vel affinitate conjunctas.

33. Huc accedit, si parens deliberatè abortum foetus animati procurat: nam non solum simplex Homicidium, sed & Parricidium committit, ut norant communiter Doctores. Quòd si verò quis malitiosè impediatur, ne foetus humanus concipiatur; aut per pocula, aliòsve illicitos modos, foetus necdum animati abortum procuret; peccat is quidem graviter, & mortaliter, non tamen verè Homicidium, sed quasi Homicidium committit, arg. c. Quòd verò, & c. Moyses. 32. q. 2. juncto c. Si aliquis. de Homicidio; ubi de tali dicitur, quòd ut homicida teneatur. Hinc, licèt procurans abortum foetus animati fiat irregularis, cum sit verè & propriè homicida: secùs tamen est dicendum, si foetus necdum fuit animatus, Quid de abortu? Erat illum procurans, fiat irregularis?

34. Cæterum animatio foetus, post organizationem embryonis, solet in masculis accidere die 31. à conceptione, & aliquando citius, vel tardius: in fæminis die 42. & aliquando citius, aut tardius; prout post Hypocratem notat Lessius lib. 2. de just. & jure, cap. 9. n. 65. & Lugo dist. 10. sect. 6. n. 133. Patendum tamen, quòd non pauci post Glossam Clem. un. 7. Simul unitas, de Summa Trinit. arbitrentur, animationem masculi 40. & fœminæ 80. die à conceptione fieri: econtra verò nonnulli, atque inter eos quidam præclari Medici, asserant, animam rationalem ordinariè itatim infundi circa septimum à conceptione diem; quæ proinde, ut Themistius in 1. de Ani. c. 22. loquitur. ipsa sibi efformat & præparat domicilium, non efformatum antè & præparatum subit. Verùm, quidquid sit de hoc, priorem sententiam, utpote benigniorem, & communi persuasioni conformem, Forum etiam externum sequi solet quoad pœnam homicidij ordinariam. Fœtus, quando animetur?

35. His adde cum Barbosa part. 3. de off. & pot. Episc. allegat. 51. n. 136. & seqq. quòd contra procurantes abortum, consultantes, & quocunque modo consentientes, Sixtus V. anno 1588. ediderit rigidam Bullam, quæ incipit: Effrenatam. ac refertur tom. 2. Bullarj Romani, Constit. 87. ipsius. Eam tamen moderatus est Gregorius XIV. in Bulla, Sedes Apostolica. 1591. edita (& habetur tom. 2. Bullarj Romani, Constit. 3. disti Pont.) ubi hic pœnas procurantium abortum foetus inanimati, vel præbentium mulieri venena sterilitatis, reduxit ad terminos Juris communis; juxta quod tales puniendi sunt ut homicidæ, c. Si aliquis. de Homicidio: non tamen fiunt irregulares, c. Sicut ex litterarum. eod. Pœnas verò eorum, qui Contra procurantes abortum rigida Bulla Sixti V. Moderata tamen per Gregorium XIV. & quomo. 101

abortum foetus animati procurant, eatenus moderatus est, ut à peccato, & excommunicatione, quam juxta Bullam Sixtinam tales incurrunt Summo Pontifici reservatam, quilibet Confessarius, ad hos casus per Ordinarium loci specialiter deputatus, absolvere possit.

Pœnæ procurantium abortum foetus animati.

36. Sequitur proinde, quòd procurans abortum foetus animati, defacto fiat excommunicatus; quamvis hæc excommunicatio non amplius sit reservata Papæ, ut dictum. Deinde sequitur, quòd non sint sublatæ aliæ pœnæ in cit. Bulla Sixti V. contra procurantes abortum constitutæ: uti sunt pœnæ in utroque Jure homicidis constitutæ; ac si tales fuerint Clerici, cuiusvis Privilegij Clericalis, Dignitatis, Beneficijque Ecclesiastici privatio, atque inhabilitas ad talia imposterum consequenda; item pœna Degradationis, ac traditionis Curie sæculari, &c. Nam de hisce pœnis, earumque moderamine, nihil disposuit Gregorius XV. & consequenter eas in suo vigore reliquit, prout amplius patet ex citatis Bullis, ac Barbosâ ibidem.

Gemina propositio circa materiam abortus damnata.

37. Insuper cavenda erit, quantum ad Propositum, duplex Propositio, novissimè ab Innocentio XI. condemnata; quarum prior, ordine 34. latam procuratori abortus viam aperuit, docendo: *Licet procurare abortum ante animationem foetus, ne puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.* Altera, ordine 35. & malitiam prioris amplius extendens, ita sonat: *Videtur probabile, omnem foetum, quamdiu in utero est, carere animâ rationali, & tunc primum incipere eandem habere, cum paritur; ac consequenter dicendum erit, in nullo abortu homicidium committi.* Et hæc quidem Propositio manifestè refellitur ex S. Scriptura: nam legitur Jeremiæ cap. 1. *Antequam exires de vulva, sanctificavi te.* Et Lucæ 1. *Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue.* Et Genes. 25. *Dedit Dominus conceptum Rebeccæ, sed collidebatur in utero ejus parvuli.* Talia quippe, ac præsertim sanctificatio, non possunt convenire, nisi enti animato, ac supposito rationali. Prior verò Propositio meritò reprobatur: quia abortus, etiam foetus inanimati, est gravius peccatum pollutione; cum procuratio abortus opponatur proximiùs generationi: atqui non licet procurare pollutionem, etiam ad vitandam mortem; ergò multò minus abortum.

Proditio Patriæ, & machinatio contra Principem, est speciale peccatum.

38. CONCL. II. Parricidalibus Homicidijs addi potest Proditio Patriæ, aut si ei vis inferatur: item machinatio contra Regem, sive Principem Patriæ. Hæc enim sunt specialia peccata contra Pietatem erga Patriam, ac in Jure reputantur cri-

crimina laesæ Majestatis, & gravissimis poenis merito subji-
ciuntur.

39. CONCL. III. Datur ulterius Homicidium sacrilegum, ^{Homicidiū sacrilegum, quod?}
& sacrilega percussio, qua peccatur contra specialem virtutem Religionis, per quam debemus honorem, & reverentiam perso-
nis, locis, aliisque rebus Deo sacratis. Ita communis.

40. Porro hujusmodi Homicidium, & percussio sacrilega, ^{Ejus duplex species.}
habet duas species. Una est, qua occiditur, vel percutitur inju-
riose aliqua persona Ecclesiastica; id est, Clericus, vel Religio-
sus: & tales Clericorum percussores ipso facto incurrunt ex-
communicationem, *latae can. Si quis suadente. 17. quest. 4.* Al-
tera Homicidij sacrilegi species est, qua occiditur, vel percu- ^{(c) Ut di-}
titur quis usque ad sanguinis effusionem, in loco sacro; viola- ^{ctū Tratt.}
tur enim tunc locus sacer, & consequenter committitur Sacri- ^{s. Dist. 3.}
legium. ^(c) ^{n. 12.}

41. CONCL. IV. Insuper aggravatur Homicidium volun- ^{Homicidiū}
tarium ex modo occidendi: ut si quis occidat Proximum prodi- ^{quandoque}
torie (hoc est, vel sub specie amicitiae; vel saltem securum, ni- ^{aggravatur}
hilque mali praevidentem, v. g. veneno, à tergo, de nocte, vel ^{ex modo}
per insidias, &c.) aut si Assassinium Homicidium fiat, dum quis ^{occidendi.}
datâ pecuniâ conducit occisorem, aut illâ acceptâ conductus
occidit. Et quidem hujusmodi circumstantiam esse in Confes-
sione explicandam, censet Azorius *part. 3. lib. 2. cap. 18. §. fin.*
eo quod specialem deformitatem contineat, quia adimit alteri ^{(d) De hoc}
jus naturale sese defendendi: unde utrumque, scilicet tam Ho- ^{Tratt. 12.}
micidium proditorium, quàm Assassinium, non gaudet Immu- ^{Dist. 2. n.}
nitate Ecclesiastica, ^(d) atque aliàs à Legibus gravissimè puni- ^{36. 37. &}
tur. Verùm Mastrius *disp. 11. Theol. Mor. n. 119.* arbitratur, pœ- ^{39.}
nas statutas contra Homicidium qualificatum, v. g. proditorium, ^{(e) Vide}
non ostendere differentiam specificam à non qualificatò: nam ^{Tratt. 3.}
distinctio specifica peccatorum desumitur per oppositionem ad ^{Dist. 1. n.}
diversas specie virtutes, vel rectitudines. ^(e) ^{41. & seqq.}

42. Quæres, quid censendum sit de Duello? Resp. *Duel* ^{Duellum,}
lum (quod alio nomine, à Græcis derivato, *Monomachia* dicitur) ^{quid, &}
est pugna singularis ex condicto. Et hoc quidem, si fiat privatâ ^{quàm gra-}
authoritate (vix uno, vel altero casu excepto) Jure tum Civili, ^{viter prohi-}
tum Canonico, sub gravissimis poenis prohibetur. Sic, ut aliæ ^{bitum?}
plures Duellantium poenæ taceantur, in Concilio Trident. *Seff.*
25. cap. 19. de Reform. poena excommunicationis, ac omnium
bonorum suorum proscriptionis, perpetuæque infamiae, decre-
ta

ta est in committentes Duellum, eorumque Patrinos: simulque statuitur, ut si in ipso conflictu decesserint, perpetuâ careant Ecclesiasticâ Sepulturâ: additâ etiam poenâ excommunicationis in spectatores, & consilium in causa Duelli dantes, ipsorumque locorum Dominos, qui locum ad Monomachiam in terris suis inter Christianos concesserint. Ratio tam rigidæ Constitutionis ibidem additur: *Quia detestabilis duellorum usus fabricante diabolo est introductus, ut cruentâ corporum morte animarum etiam perniciem lucretur.* Siquidem in actuali Duello decedentes, rectâ in infernum descendunt: cum moriantur in statu actualis peccati mortalis, de quo vix habent spatium poenitendi.

Quando
possit acce-
ptari tem-
pore belli?

43. Notanter tamen additur, Duellum esse illicitum, *vis uno vel altero casu excepto.* Nam in primis tempore belli, quando hostis exercitui Duellum offert, licet illud acceptatur, dum necessarium videtur ad avertendam totius exercitus ignominiam, animosque hostium debilitandos, & suorum confirmandos; exemplo Davidis, qui hac de causa singulare certamen cum superbo Goliath inivisse legitur *1. Reg. cap. 17.* Idem dicendum, si communi partium consensu totum bellum, cæteroque non nisi copioso sanguine terminandum, ad duorum, vel paucorum certamen revocetur: nam tunc huiusmodi Duellum loco justî belli succedit. Sanchez *lib. 2. in Decalog. cap. 30. & alij passim.*

Quid in ca-
su mortis
alioquin in-
ferenda?

44. Alius casus est, quando provocatus ad Duellum videtur se injustè occidendum à provocante, nisi Duellum acceptet: nam, si aliud remedium non suppetat sese à morte liberandi, licet potest illud acceptare; quia hoc nihil aliud est, quam tueri vitam suam. Azorius *cit. lib. 2. cap. 5.* Mastrius *disp. 21. num. 113. & alij.*

Duella spe-
cialiter
damnata,

45. Veruntamen litis privaræ terminandæ causâ non est licitum acceptare Duellum, *cap. 1. & seqq. de Purgatione vulgari.* Insuper cavenda erit illa quorundam opinio, quam merito inter alias Propositiones, ordine 2. damnavit Alexander VII. & sic sonat: *Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.*

